

AM.

kor
zat-
azt
el-
az
etek
ka.
n is
csü-
grass
óra-
pás

ána
Sz.
tott.
tek :
erős
ékes
seid-
unk,
—
lom.
r, de
tről

itsch
lóval
Kör-
ayer
ovics

mert
meg a
telés-

vára :
Ber-
O kor.

n!
b.

KIS NAP

Szerkeszti Forgó bácsi.

UJSÁGOT TESSEK! TESSÉK UJSÁGOT! (Lásd az 59. lapon.)

LXII. köt. 4. szám. Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil. 1902. január 26-án.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

A SZENT ANNA-TÓ HARANGJAI.

— Elbeszélés a magyar ős időkbel. —

Irta *Sarolta néni.*

— Képekkel. —

(Folytatás.)

A BESZÉLGETÉST az öreg belépte szakította félbe.

— Hogy érzed magadat fiam? Csillapultak-e fájdalmaid? kérdé.

— Köszönöm jószágodat. Segedelmed nélkül elhagyottan kellett volna töltenem az éjt. Testi szenvedéseim szünőfélben vannak, de ha édes anyám aggodalmára gondolok, fájdalmában a szívem szorul össze.

— Mondd meg hát nekem most, édes fiam, kérdé az öreg, kinek a fia vagy te és hogyan kerültél fel a nagy Csomág tetejére?

— Szülőimmal a hegy tulsó felén lakunk, és a mult napokban kis hugocskámmal fenn voltunk a hegy tetején. Akkor valami kedves csengésű hangot hallottunk, melyet nem tudtunk magunknak megmagyarázni. Ennek eredetét akartam ma felkutatni, és e-közben ért a szerencsétlenség.

— Bizonyosan a mi kis harangunk csöngését hallottad. Ma az Ur napja vagy, s ilyenkor csöngésével imára szólit bennünket. Mondjad hát: ki fia vagy és miért laktok itt a rengetegben?

— Apám neve Ogmánd, kezdé Zsolt.

De az öreg félbeszakítá őt:

— Ogmánd? Ismételd csak: az Ogmánd fia vagy te, a Keve unokája?

— Igen is, az öregapám Keve, felelt csodálkozva Zsolt; hogy tudod te ezt?

— Uram Istenem! kiáltott fel az öreg. Ogmánd fia itt, az én házamban, az én könyörületességemre utalva! Oh segíts, Mindenható, hogy el ne felejtsem paran-

csaidat, és hogy a boszu indulata erőt ne vegyen lelkemen!

— Édes jó öregapám, mi bajod? kérdé Sarolta, az agg ember nyakát átkarolva.

— Én édes gyermekem, ha tudnád, minő megpróbáltatást mért az Ur az ő szolgáljára!

— Talán ismered Zsolt szüleit? kérdé tovább a leányka.

— Ne kérdezz gyermekem! Szívem bőszi indulatok tanyája lett. Megyek könyörögni az én jó Istenemhez, hogy mint annyszor, adjon most is erőt azokat legyőznöm! felelt az öreg és kitámolygott a szobából.

A háznak a tó felőli részén egyszerű fa-kereszt állott, mellette fa-tető alatt a kis harang. A kereszt lábánál össze esett az öreg ember, a fáját átkarolta, fejét ráhajtotta és zokogott keservesen. (Lásd a képet az 51. lapon.)

A két gyermek bámulva nézett utána.

— Mi érthette nagyapámat? tünődött a leányka. Még ilyenek nem láttam!

— Ugy vettem észre, hogy ismeri apámat, mondá Zsolt; de honnan?

— Nem emlékszem, hogy nevét valaha említette volna, felelé Sarolta. Azután, egy hirtelen benyomásnak engedve, össze tette kezeckéit: Édes jó Istenem, küldjed a te segedemedet, add vissza az én jó nagyapámnak lelke nyugalmát!

— Te most azt hiszed, hogy Istened meghallotta szavaidat? kérdé Zsolt kíváncsian.

— Persze hogy meghallja, mert ő mindenütt jelen való. És így az én kérésemet is meghallotta.

— Biztosan tudod ezt?

— Biztosan! És azt is tudom, hogy teljesíti kérésemet, mert ő végtelenül jó, vég-

telenül igazságos és végtelenül könyörületes és meghallgatja a hozzá fohászkozókat.

Zsolt gondolkodva nézett maga elé.

— Ha ez úgy van amint mondod: akkor a ti Istenetek nagyon szeret benneteket, szólt.

— Szeret minden embert. Hozzád való jóságát is megmutatta akkor, midőn lépteimet oda vezette, ahol neked segítségre volt szükséged.

— Hát akkor miért engedte, hogy a szikláról lezuhanva lábamat kificzamítsam?

. . . FÁJÁT ÁTKAROLTA, FEJÉT RÁHAJTOTTA ÉS ZOKOGOTT KESERVESEN.

(Lásd az 50. lapon.)

Már erre a kérdésre a leányka nem tudott felelni. És így mindegyik saját gondolatai által elfoglalva elhallgatott. Az aggastyán csöndesen lépett be.

— Az idő már későre jár, menj leánykám nyugodjál, helyedet én foglalom el, szólt.

Sarolta eltávozott, hogy nyugodni térjen.

— Aludjál nyugodtan fiam, folytatá az agg. A Mindenható az én házamba vezérlett és én gondodat fogom viselni.

— Oh mondd, kérte őt Zsolt, nem sértettelek meg az imént?

— Nem fiam, te nem sértettél meg engem. De ne kérdezősködjél tovább. Holnap tudatni

fogom anyáddal hollétedet, hogy aggodalma soká ne tartson.

— Köszönöm, oh köszönöm! kiáltott Zsolt, megragadva az öreg kezeit. Mondjad, hogyan szólítsalak téged, aki atyaként gondoskodik rólam?

— Szólíts István bácsinak... és most jó éjszakát!

VI.

Ildikó ez alatt türelmetlenül várta vissza az ő szeretett bátyját. Eléje sietett egy darabig; aztán várt, meg tovább ment. Már alkonyodni kezdett, a nélkül, hogy a várva vártat megpillanthatta volna. Csodálkozott, hogy Zsolt, aki szeretettel csüngött az ő édes anyján, annak aggodalmára nem gondolva, ilyen sokáig marad el.

Végre is, megunva a hasztalan várakozást, vissza indult.

— Zsolt még most sem került elő? kérdé édes anyja.

— Nem, édes. Jó messzire eléje mentem, de hiába.

— Csak valami szerencsétlenség ne érte legyen!

— Ne aggódjál, édes anyám! Nyilván elkésett. Meglásd, nem sokára itt lesz.

— Aggodalmam perczről perczre növekedik. Már egészen besötétedik s még mind nincs nyoma, szólt aggódva az anya.

— Zsolt még nem jött vissza? kérdé Ogmánd, a nőkhöz lépve. Nem szeretem, ha ilyen későn künn bolyong még.

A házba tértek, de nyugodni egyikök sem tudott. Feszülten figyeltek minden kis neszre; de hangtalan, néma volt az éj, Zsolt léptei nem verték föl annak csendjét. Az anya, kezeit tördelve, zokogott. Ogmánd vigasztalgatta, de látszott rajta, hogy ő

maga is borus sejtelmekkel van tele. Ildikót, keservés sirása alatt, elnyomta az álom.

Hosszu, gyötrelmes éj után alig pitymálott, már az egész család talpon volt, hogy az eltűntnek keresésére induljon. Ildikó ujult reménységgel, míg édes anyja, sápadtan az éjszakai virrasztástól, kétségbe esett szívvel. A nagyapó vissza maradt. Az ő öreg lábai nem bírták volna meg a fáradságos gyalogolást.

Szóltanul, komor hallgatásba merülve siettek el. Nem hallották a sólymok visitását, nem a madarak dalát és nem látták a kelő nap arany sugarait, sem a harmatnak tündöklő gyémánt-csöppjeit. Szívük gyászos sejtellemmel volt tele. Rettegve gondoltak a jövő órákra, melyek, ki tudja, minő gyászt rejtenek magukban? Farkas, medve téphette szét a drága fiut.

(Folytatása következik.)

TALÁLÓS VERSIKÉK.

I.

*Ott láthatod mindenütt,
Nincsen keze, mégis üt.
Jár és megáll, nézd meg jól:
Nem beszél és mégis szól.*

az 67

II.

*Sietek, bár nincsen lábam,
S el nem hagyom soha ágyam.*

68/69 F

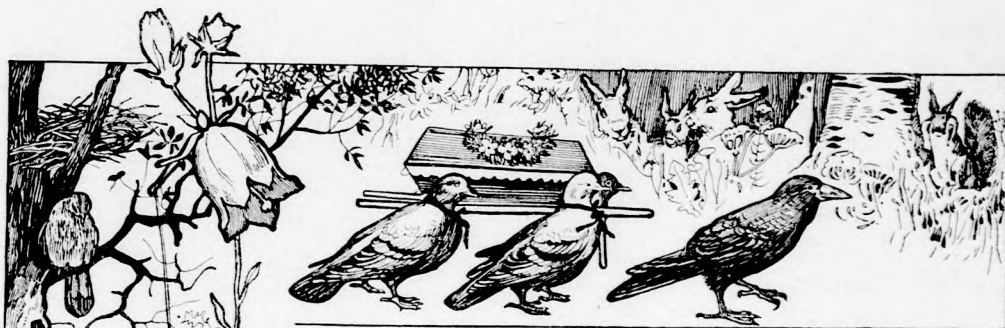
III.

*Átmegy folyón, átmegy vizen,
Még téged is által-viszen,
Ő maga meg helyén marad
S így tölti a telet, nyarat!*

70 F

T E M E T É S.

Ging-galang ...
 Az erdőben zokog egy kis
 Vadgalamb.
 Oly fájón bűg, úgy kesereg szegényke,
 Hogy a szíve majd megreped beléje.
 Beléje ...

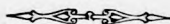
Ging-galang ...
 Mért is zokog az a kicsi
 Vadgalamb?
 Kis szívére sötét bánat nehezül,
 Azt zokogja: »oh, milyen rossz egyedül ...
 Egyedül ...«

Ging-galang ...
 Az erdőben megcsendült egy
 Kis harang:
 Halottuk van, temetnek a galambok,
 Meghúzták a csilingelő harangot,
 Harangot ...

Ging-galang ...
 A haranggal együtt sir a
 Kis galamb.
 Zokog, zokog, lelkét szinte kiadja,
 A halottat, kicsi párját siratja,
 Siratja ...

Ging-galang ...
 Nem zokog már, nem bűg már a
 Kis galamb ...
 Másodszor is meghúzták a harangot,
 Párja mellé temették a galambok,
 Galambok ...

Szírtes Artur.

AZ ÁRNYAK.

NINCSEN se hó, se jég és így sok mulatságtól estek el az idén, gyerekek. De se baj, hó és jég nélkül is el lehet valahogy mulatni. A hosszú téli estékre mindjárt magam is ajánlok nektek egy érdekes játékot. Nem köll egyéb hozzá, mint két szoba és egy fehér lepedő. Az egyik szobában ti vagytok, a másikban pedig a »kitaláló«. A két szoba közötti ajtót kinyitjátok és a lepedőt úgy akasztjátok fel, hogy elzárja a nyílást.

Már most valami áruha-félét: kendőt, hosszú kabátot, a szokottnál nagyobb kalapot stb. vesztek magatokra és egymás után oly módon haladtok el a lepedő előtt, hogy árnyékokot rája essék. Ehhez az szükséges, hogy a lámpás vagy gyertya kellő távolságban legyen tőle. Ahogy a lepedő elé értetek: különféle mozdulatokat végeztek, úgy, hogy árnyékokot lehetőleg furcsa legyen. Mondhattok vagy kiálthattok is valamit, de természetesen, elváltoztatott hangon.

A másik szobában pedig a »kitalálónak«, kit sorshuzás jelölt ki erre a szerepre, az árnyékokat figyelve, meg köll mondani a lepedő előtt menőnek a nevét. Annak, kit megismert, zálogot kell adnia és felváltja a »kitalálót«.

Andor diák.

INNEN-ONNAN.

Havazás a szobában. Téli időben estéli mulatság folyt Szent-Pétervár egyik palotájában. A fogadó teremben annyian voltak, hogy az egyik asszony-vendég elájult a nagy melegtől. A tolongásban nem lehetett hamarjában vízhez jutni. Friss levegőt sem lehetett a terembe bocsátani, mert az ablakok befagytak. Mit tett ekkor egy fiatal tiszt? Beütötte az ablakok egyikét, úgy, hogy hideg téli levegő áradt be a terembe. És képzeljétek mi történt? Egyszerre csak megindult a havazás! Künn szép, száraz idő volt, benn a teremben pedig alig lehe-

tett látni a sűrűn hulló, nagy hó-pelyhektől. Csudálkoztok? Pedig a dolog magyarázata igen egyszerű. Hát az történt, hogy mikor a jéghideg levegő a túl-meleg szobába tolult, a forró levegő gőz-párái hó-pelyhekké sűrűsödtek, melyek aztán annak rendje és módja szerint, lehultak.

*

Ahol nincsen só. Mindnyájan tudjátok, hogy a só az ember egyik legkedvesebb fűszere. Vagy melyötöknek izlik a leves, ha nincs benne só? De vannak vidékek, ahol nem találni sót. Ezekre a helyekre aztán máshonnan szállítják. Csak hogy olyan népek is vannak, melyek más országok embereivel nem érintkeznek és nem kereskednek, sóra pedig mégis szükségük van. Hát az ilyen népek más módon segítenek magukon. Így az afrikai *bongók* vízi-növényeket gyűjtenek és ezekből szerzik a sót. Mikor tudni illik elegendő mennyiséget gyűjtöttek össze, megszáritják a napon és szépen, lassan elégetik. A hamut aztán valami edénybe teszik és vízzel össze keverik. Az így kapott anyagot átszűrlik valami vászon-félén, a folyadékot pedig agyag-edényben párologtatják. Bizonyos idő múlva szilárd, kristályos anyag rakódik le, amely majd nem egészen fehér. Ez az ő sójuk.

AZ ISKOLABÓL.

A tanító ur vigyázónak nevezte ki Jancsit. Azzal is megbizta, hogy ezentul ő jelentse be neki a hiányzókat.

Másnap reggel 8 óra előtt a padok elé áll Jancsi és így szól:

— Fiúk, mától kezdve üljenek a hiányzó az utolsó padba, hogy mindjárt lássam őket és bejelenthessem a tanító urnak!

*

Tanító. — Mit csinálsz Rosszcsont Ferke?

Ferke. — Hegyezem a czeruzámat.

Tanító. — Hallod-é Ferke! Mikor én magyarázok, ne a czeruzádat hegyezd, hanem a — füledet!

Kerekes Palkó kalandjai Az angol-búr háború

EGYSZER komédia jött Szöllősre. Hiszen volt is nagy felfordulás falu-szerte! A gyerekek ujjongtak, az asszonyok mind a kapuhoz futottak komédia-látni és a kutyák csaholva, vonítva röföntek össze a fura látványosságra.

Egy zöld kocsin jöttek. De olyan volt ez a kocsi, hogy még ablak is volt rajta, meg kémény is. Ha akarom, kocsi; ha akarom ház. Utazni is lehetett rajta, meg lakni is lehetett benne.

Két ló volt belé fogva mind össze. Az egyik elől, a másik hátul. Az első ló silány gebe volt; az huzta szegény egymagában a terhet. Hanem bezzeg a hátulso ló annál kövérebb kis jószág volt. Apró gömbölyű lovacska, amilyenről a fiuk álmodnak néha-nap, ha jó az álmuk.

De nem is volt ez tán igazi ló, hanem afféle tálto. Tudott körbe futni, a fejével igent bólogatni, nemet rázogatni, a lábával kivenni hogy hány éves — sőt még uborka-salátát is tudott enni. Az egyik komédiástól hallottam, hogy még beszélni is tudna, ha nem született volna némának a szerencsétlen.

A komédiások hárman voltak. Egy magas ember, meg egy alacsony, zömök

fiu és egy leány, aki mindig kibontva hordta a haját, mint ha éppen most akarna fésülni.

Dél előtt fölverték a piacon a sátrat, délutánra pedig készen állott már a komédia.

Kerekes Palkó alig hogy lenyelte az ebédet, oda szaladt a sátor tövébe. Ott voltak már a többi fiuk is és nagy kíváncsian kukucsáltak be a vászon lyukain. Nem sokat láttak, az bizonyos.

Délután három órakor aztán kijöttek a komédiások. (Lásd a képet az 56. lapon.) Tarka pojácza-ruhában voltak, a képük bemeszelve fehérre, a szájuk akkora, mint egy templom-ajtó. A nagyobbik pojácza dobot vert, a kisebbik trombitált, a leány pedig (csupa arany volt a ruhája) a réztányért csattogtatta.

Mikor vége volt a muzsikának, így szólott kiáltó hangon a legvénebb komédiás:

— Nagyérdemű közönség! Tessék, tessék besétálni! Itt látható a világ legnagyobb csodája és azon kívül még sok minden. Tessék besétálni! Csak egy piczula a belépés. Száz esztendő öreg asszony, egy-napos gyerek ingyen jöhet be. Mindjárt kezdődik az előadás! Záradékul előadatik az angol-búr háboru az egész személyzet által. Bum, bum! Trará!

— Hejh, be jó is volna bemenni! gondolta magában Kerek Palkó.

Hát igazán úgy történt, mint a mesében: ahol csak gondolni kell valamit és mindjárt teljesedik is. A kisebbik pojácza ebben a pillanatban oda osont hozzá és a fülebe sugta:

— Szeretnél bejönni?

Palkó nagy meglepetésében nem tudott egyebet válaszolni, mint hogy:

— Ujjé!

— Hát akkor gyere be. A többi fiuk is bejöhetnek mind!

Nosza zsibongva tódultak be a fiuk a komédiába és lihegve, izgatottan állottak össze egy csomóba.

Szinültig telt meg a sátor. Ott volt az egész falu, sőt az első sorban ott ült a jegyző ur, a patikáros ur, és a rektor ur is.

. . . KIJÖTTEK A KOMÉDIÁSOK. (Lásd az 55. lapon.)

Kezdődött az előadás. Először a leány jött ki és bekötött szemmel eljárta a tojástáncot. Fejér Pista azt mondta, hogy ezt ő is meg tudná csinálni, csak éppen arra nem tudna vigyázni, hogy el ne törjenek a tojások.

Aztán a lovacska következett. Hejh, ez már tetszett ám a fiuknak! Körbe szaladt, kikaparta a porból az elásott

keszkenőt és az első lábával akár kire kiverte, hogy hány esztendő. De mikor a jegyzőnére kerek ötven esztendőt vert ki, a jegyző ur dühösen mondta a komédiásoknak:

— Hagyjátok abba ezt a bolondságot! Lássam azt az angol-búr-háborút! Nézzem, mit tudtok.

Ha a jegyző ur parancsol valamit, az szent-írás. Tehát az idősebbik komédiás egy papiros-sisakot tett a fejére és így szólott:

— Nagyérdemű közönség! Én vagyok Pipperlifaksz angol generális. A búrok ellen szeretnék menni, csak hogy otthon felejtettem a hadseregemet az almáriomban.

No de se baj. Látom, van itt elég katonának való fiu.

Odament a fiúkhoz és megkérdezte tőlük:

— Gyerekek, ki akar angol katona lenni?

Sokan jelentkeztek, de Kerekes Palkó hátra húzódott.

— Én búr katona akarok lenni!

A komédiás szeliden válaszolt:

... A KÉT HADSEREG EGYMÁSRA ROHANT. (Lásd az 58. lapon.)

— Helyes, mindjárt jön az is.

Valóban jött is a másik komédiás és így szavalt:

— Én Ván-Hutten búr generális vagyok. A kutya-fejű angol betört a hazámba és meg akar fosztani a szabadságomtól. Hanem csak próbálja meg! Ugy-é nem hagytok fiúk!

— Nem bizony! kiáltotta Kerekes Palkó lelkesülten és fölcsapott búr katonának. A többiek is vele tartottak.

Mikor aztán együtt volt a két hadsereg, egymással szembe állították őket és minden katona egy-egy össze göngyölt papirost kapott. Az volt a puska.

A komédiás leány dobolt és a két hadvezér szilajon kiáltotta:

— Rajta! Föl a csatára! Senki se maradjon hátra gyáván!

Szólott a dob: tram-tram! A két hadsereg egymásra rohant (Lásd a képet az 57. lapon.) és lett ott nem sokára olyan püfölés, hogy a várnai csata kismiska volt ahhoz képest. Kerekes Palkó úgy küzdött mint egy Kinizsi. Már azt sem lehetett tudni, hogy melyik a búr, melyik az angol, úgy össze keveredtek.

A generálisok pedig folyton rikoltozták:

— Ne hagyj magad, búr!

— Ne hagyj magad, angol!

No hát nem is hagyták magukat, annyi szent. A papiros foszlányokba szakadt a kezükben, de ők azért harcoltak tovább...

... Megtépet ruhával, orrán egy hatalmas karmolással került haza Palkó este felé. Édes anyja össze csapta a két kezét.

— Jesszusom! Hát te honnan jössz, Palkó?

Palkó dicsekedve felelte:

— Komédiában voltam ingyen és még verekedni is lehetett!

Nagy Endre.

RIKKANCS JÓZSI.

(Képpel a czimlapon.)

A KÜLVÁROSNAK egy szegényes házikójában, szűk szobácskában lakott Bulcza Józsi az özvegy édes anyjával. Nagyon szegények voltak és amióta a Józsi édes apja meghalt, bizony inséget szenvedtek. A Józsi édes anyja varással foglalkozott, de hát beteges asszony volt, nem sokat kereshetett. Sokszor csak a száraz kenyérre futotta.

Józsi az elemi iskola negyedik osztályába járt. Tanítója is, meg a tanuló társai is szerették a jó modoru, szorgalmas fiút. Józsi sokat gondolkozott azon, hogyan segíthetne az édes anyján; mint volna lehetséges, hogy ő is keressen valamit? Törte a fejét mitevő lehetne, míg végre egy este így szolt édes anyjának, aki már napok óta ágyban fekvő beteg volt:

— Anyuskám, gondoltam valamit.

— Mit, édes fiam?

— Fáj a szívem, mikor látom, hogy neked orvosságra, egy kis erősítő levesre se jut. Majd megpróbálom, tudnék-e pénzt keresni!

— Te, kis fiam? mondta az anya. Oh, gyöngé és kicsiny vagy te még ahhoz!

— Mégis megpróbálom! Beállok rikkancsnak!

— Rikkancsnak? Hát az mi?

— Hogyan? Te nem tudod édes anyám? Hát azok a fiúk, akik ujságot árulnak az utcán! Én is olyan rikkancs leszek és délután, ha haza jövök az iskolából, estilapot fogok árulni.

Bulczáné komoly hangon mondta:

— Te jó gyermek vagy Józsi és az Isten meg is fog áldani értte, hogy ennyire szereted anyádat. Hanem a szándékodba én belé nem egyezhetek, mert elhanyagol-

nád a tanulást az ujság-árusítás miatt, pedig neked tanulnod kell fiam, hogy művelt ember váljon belőled.

— Oh, attól ne félj anyuskám, hogy az iskolai dolgokat elhanyagolom! Legfőlebb majd reggel korábban kelek, hogy leczkém elvégezzem. A közmondás is azt tartja: »Ki korán kel, aranyat lel.« Különben is beszéllek majd a tanító ural; meghallom, ő mit mond.

Józsi úgy is tett. Más nap elmondta tanítójának a szándékát. A tanító ur figyelmesen hallgatta a fiút, aztán megveregette a vállát és így szólt:

— Helyesen cselekszel, fiam! Szép és nemes dolog, hogy beteg édes anyádat oly gyöngéden szereted. Tudom, hogy lelki-ismeretes fiú vagy, aki az iskolát sem fogja elhanyagolni. Hát csak valósítsd meg tervedet. Derék dolog, hogy becsületes munkával akarsz kenyeret keresni! Nekem hozhatsz is majd minden este egy ujságot, sőt a barátaimat és ismerőseimet is megkérem, hogy ők is vásároljanak nálad esti lapot.

Józsi otthon örömmel mondta el anyjának a tanító ur szavait és másnap délután, leczke végeztével, már ott állott az utcásarkon és tele torokkal kiáltotta oda a járó-keelőknél:

— Ujságot tessék! Tessék ujságot! (Lásd a képet a czim-lapon.)

Az emberek szívesen vettek ujságot a szegényes, de tiszta ruhájú, csinos fiutól és nagy volt az öröm, midőn este Józsi másfél koronát vitt haza anyjának.

— Látod anyuskám? szólt és szemei ragyogtak, hogy keresményét átnyujtotta. Mégis csak jó az Isten és nem hagy el bennünket!

Igy történt azon tul minden nap. Józsi estig megkeresett hetven-nyolcvan krajczárt, néha egy forinton felül is, és anyja legalább meg volt mentve a szükség-től. De a mellett Józsi megmaradt olyan jó tanulónak, mint amilyen volt az előtt és a tanító ur gyakran mutatta be őt az osztályban mint követésre-méltó példát.

Azon tul mindenki csak úgy hívta őt, hogy *Rikkancs Józsi*. És nem is gúnyképen. Sőt ellenkezőleg: mindenki dicsérte a jó gyermeket, aki az édes anyjáért dolgozik.

Egy téli estén, mikor heves szél sivitott végig az utcákon és sűrű pelyhekben esett a hó, Józsi ott állott a sarkon és busult, hogy csak nagyon kevés példányt bir eladni. Mert hát a rút időben az emberek sietve haladtak el mellette és a nagy hidegben senkisé akart kigombolkozni, hogy elő szedjen egy krajczárt, mely az ujságért jár. A hideget, hó-vihart Józsi nem bánta; az idő viszontagságait már megszokta; de hogy a lap-példányok nem akartak fogyni, ez elszomorította.

— Már látom, gondolta magában, hogy lapjaimnak legnagyobb része ma megmarad!

Dideregve tánczolt föl és alá, hogy a lábai le ne fagyjanak . . . midőn egyszerre a hóban megpillant valami könyv-alaku, barna tárgyat. Lehajol érte s mikor fölveszi, csudálkozva látja, hogy az egy barna tárcza.

Egy fiu, aki szintén ujságokat árult a sarkon s aki jóval nagyobb és erősebb volt Józsinál, meglátta ezt. Kiváncsian kérdezte:

— Mit találtál?

— Egy tárczát.

— Nézzük meg, mi van benne!

Józsí megnézte. Hát uram fia, majd hanyatt esett, hogy megpillantotta. A tárczában egy nagy csomó pénz volt, egy egész vagyon.

— Tyüh! kiáltott föl a második ujság-árus fiú. Ez már aztán szerencse, pajtás! Ezen túl már nem kell az utcán kinlód-nunk, mert gazdag emberek leszünk!

— Nem értelek! mondá Józsí.

— Hát ezen a pénzen szépen megsztóozunk pajtikám! Fele az enyém, fele a tied.

Józsí azonban kemény hangon oda vágta a gonosz tanács-adónak:

— Ilyeneket nekem ne beszélj, hallod-e! Ez a tárcza nem a mienk! Vissza kell adnunk annak, aki elvesztette!

— Ostobaság! Hiszen nem is tudod, hogy ki vesztette el? Azt pedig senki sem látta, hogy a tárczát találtad.

— Majd kikutatja a rendőrség, hogy ki vesztette el, felelt Józsí. Azt pedig ne hidd, hogy senki se látta, mikor a tárczát találtam. Isten szeme mindent lát. Nem! Nem leszek olyan elvetemült, hogy megtartsam a másét. Tudom, hogy ennyi pénzzel boldoggá tehetném beteg anyámat, de becsstelen nem leszek! Anyám is csak azt mondaná, hogy a pénzt megtartanom nem szabad.

— No hát, ha te bolond vagy — kiáltott föl a kamasz, aki rossz utra akarta terelni Józsit — én bizony nem leszek az!

És Józsí kezéből ki akarta ragadni a tárczát, hogy elfusson vele. De Józsí görcsösen fogta. Az a másik fiú erősebb lévén, mégis csak legyürte volna, ha szerencsére éppen akkor nem közeleg arra felé egy

rendőr, akinek láttára a kamasz megfutott.

Józsí oda lépett a rendőrhöz:

— Bácsi, mondá neki, ezt a tárczát az imént a hóban találtam. Legyen szives tőlem átvenni és vissza adni annak, aki elvesztette.

— Ezt, fiam, a kapitányságra kell be-
vinned! szólt a rendőr. Add átt a tiszt-
viselő urnak.

Józsí tehát elment a kapitányságra. Belépett a tiszt-viselő hivatalos szobájába és letette a tárczát az író-asztalra, elmondván, hogy miként találta a pénzt. Aztán távozni akart, de a tiszt-viselő így szólt:

— Várj csak fiam! Még jegyző-könyvet is köll veled fölvennem; följegyzem nevedet és lakásodat. Ugy látom a tárczában levő irományokból, hogy a pénzt Pánczél György bank-igazgató vesztette el.

A tiszt-viselő épp a jegyző-könyvet írta, midőn kinyílt az ajtó és belépett egy előkelő külsejű öreg ur, aki így szólt:

— Pánczél György bank-igazgató vagyok. Az este elvesztettem pénz-tárczámat valahol az utcán. Főleg az bánt, hogy fontos irományaim voltak benne. Ha netalán megtalálnák, sziveskedjék hozzám utasítani a megtalálót.

A tiszt-viselő mosolyogva mondta:

— A tárcza már meg is került, igazgató ur. Itt van!

— Csakugyan ez az! kiáltott fel az igazgató örömmel, átvéve a tárczáját. Ki találta meg?

— Ez a fiú, felelte a tiszt-viselő, Józsira mutatva.

Az igazgató oda lépett Józsíhoz, megsimogatta a fejét és így szólt:

— Derék fiu vagy! Szép tőled, hogy a tárczárt ide hoztad! Meg is jutalmazlak érte.

— Köszönöm nagyságos uram, felelt Józsi, hiszen én csak a kötelességemet teljesítettem.

— Igaz, de a jutalmat mégis megérdemled! Hogy hívnak fiam?

— Bulcza Józsinak, válaszolt a fiu bátran.

Az igazgató mehhökkent.

— Bulcza, Bulcza? szölt elgondolkozva. Ki az atyád?

— Atyám már meghalt. Bulcza Istvának hívták, valamikor gazda-tiszt volt.

— Hogyan? kiáltott az igazgató. Bulcza István? Mily csodálatos véletlen! Bulcza István, gazdatiszt! Igen, igen! Fiam, a te atyád sok év előtt kasznár volt nálam. Nagy igazságtalanságot követtem el vele szemben, mert hütlenséggel gyanúsítottam és elbocsátottam a szolgálatból. Csak utólag derült ki, hogy atyád ártatlan volt. Kerestem őt mindenfelé, de nem találtam rá. Tehát meghalt szegény? Így most nekem fiam, veled, gyermekével szemben, kell jóvá tennem az elkövetett hibát. Áldom a Gondviselést, hogy rád találtam. Jöjj fiam, ezen túl én gondoskodom rólad. Atyád helyett atyád ieszek. Házamba kell költöznöd.

Józsi megrázta a fejét.

— Bocsánat nagyságos ur, az nem lehet. En nem hagyhatom el beteg anyácskámat. Mi lenne belöle, ha én is elhagynám? Senkije sincs kivülem.

Az igazgató megindultan hallgatta és végül így szölt:

— Nem is kell elhagynod édes anyádat. Veled együtt gondoskodni kívánok róla is. Orvost fogadunk, meggyógyítatjuk.

— Oh, akkor az Isten meg is áldja önt, nagyságos uram! kiáltott föl Józsi és hálásan megcsókolta az igazgató kezét.

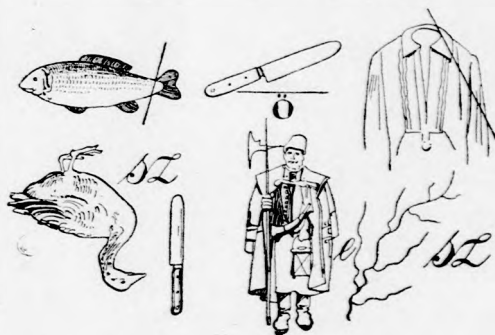
Késö este volt. Bulczáné már aggódott, hogy Józsi oly soká nem érkezik haza, mikor a fiú hirtelen belépett a szobába. Vele együtt Pánczél György bank-igazgató is, aki elmondta a történeteket. Józsi fejére tevén e kezét, végül így szölt:

— Ön büszke lehet a fiára! Derék, jó gyerek, akinek helyén van a szive. Ezen túl, ha megengedi, én neveltetem.

Ugy is történt. A szomorúság, a szükség napjai véget értek Bulczáéknál. Rikkancs Józsi most a gimnáziumot járja. Meglásátok, derék ember válik belöle.

Szeredai Leo.

KÉP-REJTVÉNY.

A megfejtök névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Derék Ferkó.“

Elbeszélés. Irta *Marryat*, átdolgozta *Donászy Ferencz*, hat szines képpel, díszes kötésben.

HÁBORUSDI.

*Rajta fiuk! Rajta bátran,
Csak előre, csak utánam!
Fel a harczra, viadalra,
Vigyük zászlónk diadalra!*

*Ha felénk int lobogása:
Gyorsul szívünk dobogása.
Száz ellennel szembe-szállunk
S míg nem győzünk, meg sem állunk!*

*Nem magyar az, aki gyáva,
Ki meghátrál a csatába!
Ellenség jön — csak előre!
Ha magyart lát: fut előle!*

*Rajta fiuk! Egyszer élünk,
Am azért mi még se félünk!
Több a haza mint az élet,
Égbe jut, ki hazát védett!*

*Azért rajta! Rajta bátran,
Csak előre, csak utánam.
Fel a harczra, viadalra,
Vigyük zászlónk diadalra!*

Roboz Andor.

M
kába
ninc

M

A
ban

"

H e

Józse

schek

Dirne

Marg

Ruzsi

Kerpe

Szige

ifj. M

Riedl

rethen

Victo

Etelk

Borhy

Klára

Flór

Vilma

Feren

Lászl

Pál, S

és An

Schub

Rotter

Bachl

Süme

oly ke

igaz e

F. b.)

is olva

írásra

Forgó

Annik

testvé

Jolán

Matil

Ilus,

Maris

Eugen

Maria

Rózsil

Lenke

Tiham

Ilonka

Margi

FOGAS KÉRDÉS.

Mi az, ami megvan Európában, Afrikában, Amerikában és Ausztráliában, de nincs meg Ázsiában?

„тотъ и зѣ”

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LXII. köt. 2-dik számában közölt csiga-rejtvény megfejtése:

„Amilyen a munka, olyan a fizetés.”

Helyesen fejtették meg: Ifj. Beierl József, Mándy Pál, Basch Imre, Bayer Anti, Tomaszek Márta, G. Hunyadi Ferencz, Kogler Nóra, Dirner István, Jurenák Gizi, Hajnik Pál, Lengyel Margit és Kálmán, Kádár Ilonka, Weigerth Aladár, Ruzsin Ferencz, Bontz Renée, Schulz Ilonka, Kerpely B. (?), Kállay Miklós, Csapscher Mariska, Szigethy Margit, Nellike és Tibor, Kramer Miklós, ifj. Metzger Ede, Michaeli Anna, Kazy Péter, Riedl Gyula, Gonda Dezső és Mariska, Margarethen Artur, (A te irásod? F. b.), Schneider Victor, Kövesi testvérek, Weldin Ferike, Nagy Etelka és Tibor, Hoffmann Elemér és Valika, Borhy Margit, Klein Mariska és Imre, Braun Klára, Mérey Dalma, Kaiser Jenő, Varga Palika, Flór Annicza, Marusák Rózsika és Jolánka, Majba Vilma, Hatschek Adrienne (és?) Jeanette, Ruzsin Ferencz, Fuszgänger Miczike és Elza, Ungár László, Bierbauer Virgil, Eperjesy Aranka, Fayer Pál, Szilágyi Jenő, Szvéték Ilonka, Pozsonyi Magda és Andor, Geréb Andor, Balassa László és Béla, Schuber Anna, Szohner Tivadar, Gullya Laczika, Rottenberg Vali és Hedvig, ifj. Nónay Dezső, Bachler Böske, Schvarcz Aranka, Schmideg Jolán, Sümegh Juliska, Ilonka és Rudolf (A Rezső épp oly kevésbé név mint p. o. a Jezsó. A Rudolfnak igaz egyértékese a Radó. Ezt használd ezen tul. F. b.), Puskás Irénke, Garai Ilus, Sebők Sári, (ugy is olvashatnám, hogy Lebők Lári. Törekedj világos írásra! F. b.), Beke Berté és Gyula, Kovács Nóra, Forgó Bandi, Sárffy Jolán, Geréb Lajos, Grünvald Annika, Csatáry Jani, Keresztszeghy Zoltán, Szüts testvérek, Büben Iván, Kozma Irénke, Heltai Jolánka, Márton Ilonka, Wurm Bettyke, Donáth Matildka, Scholtz Aranka, Kilczér Gyula, Schuh Ilus, Jakabfi Klári, Záborszky Jenő, Géza és Mariska, Balogh Pali, Szabó Károly, Majay Eugenia, Weisz Frida és Andor, Kőszeghy Marianna, Kunváry Ernő és Györgyike, Csics Rózsika, Gönczy Nóra, Weisskopf Aranka, Elza és Lenke, Pichler Margit, Altstock Hugó, Janzso Tihamér, Kornstein Klára, Schelle Hedvig, Bakó Ilonka, ifj. Szász Domokos és Andor, Panghy Margit, Braun Erzsike, Mauthner Ilona, Koller

Sárika és Jeszenszky Miklós, Kerekes Gyurka, Baka Béla, Csépany Béla, Ybl Mártha, Weisz Jetti, Jurenka Irén, Magyar Ambrus, Scheiber Etelka, Jantsits Bandi, Farkas Lajos, Schvarcz Béla, Brumberg Károly, Balogh Ernő, Holek László, Humayer Erzsébet, Fürst Feri, Blau György, Ruhig Flóra, Krisztinkovich Imre, Ripper Sándor és Jenő, Schill László, Ranschburg Béla, Politzer Leó, Szent-Imrey Kornélka és Margit, Hollós László, ifj. Bónyi Adorján, Léderer Tibor, Hertelendy Bandi, Polláček Alice és Margitka, Megele Ilona, (Van-e a kezéd ügyében olló? F. b.), Hageter Jolán és Guszti, Mentovich Ella és Anna, Bakos László, Kölcsey Gábor és István, Benedek Elek, Fehér Margitka, Boschán Pista és Jenő, Löwentritt Margit, Ferencz Pál, Milutinovits Corina, Mezei Ödön, Zsakó Zoltán, Garai Luiza és Mariska, Vidonyi Ilonka és Sándor, Gerecze Margitka, Morvay Iluska, Dominigg Ilonka és Erzsike, Liebstein Erzsike és Kara, Dengl Miklós és Vilma, Balogh Ernő, Kiss József, Vörösmarthy Ida, Kováts Bella és Géza, Ujhelyi Gabriella, Székely János, Surányi Jani, Biró testvérek, Makkay István, Szántó Olga és Ernő, Medveczky Gyurika, Sándorka és Margitka, Véghelyi Lajoska, Lusztig Béla, Csongrády Attila és Ilona, Sinkovits Clarisse és Ilona, Háy Misi és Bandi, Kovács Gyula, Horvát Miklós, Kőrösy Margitka, Bölcsekény Margit, Szalai Lilike, Schvalb Bandi, Kelen Emmy, Harangi Klára, Klein Aranka, Poór Erna, Tornóczy Katicza, Szentes Magda, Péterfy Vilma, Sváb János, Léderer Gusztáv, Balás Katicza, Fellegi Vilmos, Löbl M. Ernő, Pasiut László és Endre, Faragó István, ifj. Bauer Ottó, Mikó Blanka, Szarvas Janka, Beélik Elemér és Viktor, Hüttl Károly, Rencsisovszky Margit, Rappensberger testvérek, Hirsch Jenő, Kontur Noémi, Konya Feri, Várady Mihály, Rosenfeld Erzsike és Dalma, Makay Margitka, Nagy Lenke, Vicza és Ernő, Baktai Albert, Knyazoviczky Janika (A te irásod? F. b.), Bertényi Ilona, Erzsike és Imre, Szlávik Géza, Fuchs Nándor, Wellisch Margit, Naschitz György, Büchler Helénke és Jenő, Potondi Erzsike, Epstein Erzsike, Somlyódi Nandine, Basch Gizike.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett Ybl Márta Csesztvén, kinek a jutalom-könyvet (»A rabszolga-karaván«). Rajzok az afrikai rabszolga-vadászok ellen viselt harcokból, kalandok és népismertető leírások, Falkenhörst és May nyomán átdolgozta Arkóvy Rikárd, számos képpel, diszes kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LXII. köt. 1-ső számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Somlyódy Nandine, Beélik Elemér és Viktor, Mikó Blanka, Tornóczy Katicza, Léderer Gusztáv, Harangi Klára, Szakács Mihály és Juliska, Bölcsekény

Margit, Braun Klára, Löw Lenke, Kováts Bella és Géza, Sztéhló János, Ferencz Pál, Hollós László, Ripper Sándor és Jenő, Szüts testvérek, Büben Iván, Kozma Irénke, Dobsa Ferencz, Dominigg Ilonka és Erzsike, Blau Arthur.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Csernek Balázs. Helyes magyarságu szavak-e az *elnök, mérnök, ülnök, figyelnök* s több ilyen: abban, ha nem fogadom is el őket, bíró csak a magy. tudományos Akadémia lehet. Soraidból tapasztalom, hogy mélyebben gondolkodó fiu vagy. — **Simek Pista.** Akár csak a mult-heti postámat olvastad volna el, tudnád, hogy igenis szabad. — **Humayer Erzsike.** Az elsőnek az a hibája, hogy a tört rövidnek, illetve az *ökör* szónak második *ö*-jét meg hosszúnak veszed. A másodikat meg azért nem közölhetem mert a betűk nem fogynak arányosan, hogy t. i. nem mindenik kockával kevesbedik. De már nyomon vagy s újabb küldeményed bizonyára be fog válni. — **Nicolini Eugénia.** De hányszor olvashattad, hogy szerdán és csütörtökön este 6—7 közt fogadok. Már most csak a tavasz hozza meg nekem a te kedves látogatásodat. Eppen jókor, virágnyláskor. — **Brumberg Károly.** Senkinek vallási állapota nem tartozik a kérdések sorába. Különb. Jókai nem zsidó, sohasem is volt. A verseiddel meg kár lesz sietni. Mindenek előtt pedig szokjad meg a *rendes* írást. A *csunya* írás is lehet rendes. — **Vörösmarthy Ida.** Amennyire tellett, segitettem bajodon. Örültem hogy megláttam leveled borítékán a posta-bélyeget. Hát abban a falucskában töltöttem el én gyermeki koromnak négy boldog évét. — **Wurm Bettyke.** Már azt hittem, te is neki nagy-leányosodtál! Hát ime, vissza hozott az újév; és ha okát nézem: csak annál nagyobb elégtételeddre szolgálhat, mert jó magadviseletével viltad ki magadnak. — **Schuch Ilus.** A kocka-rejtvényeden nem bírtam eligazodni. A másiknak megjelenését gátolja ez a négy érthetetlen szó: *okor* (mert más az *ó*-kor) *rös, tek* és *émet*. Amint már sokszor megírtam, a megfosztott szónak is értelmének köll lenni. — **Csepány Béla.** Már micsoda rettenetes szót hoznál forgalomba te is! *Látképes levél. I.* Mért nem egyszerűen és magyarul *képes lev. lap*-nak írod? Látogatásodnak megörültem volna. — **Färber Jenő.** Helyes a gondolkodásod. Kár hogy az írásodról nem lehetek ily kedvező véleménnyel. — **Policzer Leó.** A képek el nem készülhetvén, a következő félévre marad. — **Hollós László.** Lajoskátok, az édes fücska halálán megilletődtem én is. Meleg részt veszek fájdalmas veszteségekben. — **Pollacsek testv.** Majd a jövőre tartok rá számot. Köszönöm a kedves kínálást. — **Fehér Margitka.** Ha az új kötet 1-ső számát még egyszer figyelmesen átolvasod: bizonyára nem fogsz többé

tépett papirosra irt levelet küldeni. Válsad magadhoz a Torkos László »Verstanát«. Amivel egy könyvet irtak tele, csak nem magyarázhatom el 3—4 sorban? — **Schmideg Jolan.** Húséged jelenek örvendek, viszonzom is. — **Lebök Lári.** (?) Különös név. Nyilván más is az, de hát én annak olvastam, mert így volt írva. A jutalom-nyereményekben, mint ez a szó is mondja, csak a véletlen határoz. — **Szüts testv.** Bizony megszomoritottatok a betegségetek hírével. — **Kozma Irénke.** Ha nem Hadház volna a neve, helyes volna a rejtvényed. Az a másik meg már egy nagyon is ösmert és ünnepelet nevet foglalt rejtvénybe. — **„Eresz alatt...“** Akkorra mig megjönnek a fecskék, tán jobbat is kaphatok. — **Fellegi Vilmos.** Csak aki *félévi* előfizetést mutat ki, részesül a kedvezményben. — **Beelik Elemér és Viktor, Szakács Juliska és Mihály.** Örömmel fogadlak titeket is a *Kis Lap* zászlaja alá. — **Mikó Blanka.** Bátran küldheted be a megfejtéseket nyílt lev. lapon is. — **Ifj. Bauer Ottó.** Besoroztam. — **Léderer Gusztáv** a te neved s nem Gustav Lederer. Egyebekben szivesen látlak apró hiveim nagy táborában. — **Tornóczy Katicza.** Szivesen fogadom s ha beválik, meg is jelen. — **Poór Erna.** Ketteje sorát várja. — **Mama.** Levél nem sokára megy. — **Gullya Laczika.** Jól kifundáltad öcsikém, csak hogy előtted régen eszébe jutott az már egy másik beküldőnek, még pedig olyan időben, midőn az eféle rejtvények még nehezen voltak kihüvelyezhetők, olvasóim nem lévén még az ilyesmik megoldásának gyakorlatában. Ma azonban a legtöbbje olyan ügyes már, hogy az ilyen könnyüéseket amint rápillantanak már meg is fejtették. Más és fogasabb rejtvényen törd a fejed s azt küldjed be. — **Schvalb Bandi.** A megelőző üzenet éppen neked is szól. — **Makkay István.** A »Forgó bácsi irkája« valamint a »Forgó bácsi ábécéje« rég elfogyott. — **Kuffler Frida.** Ha járátója a *Kis Lap*-nak, a *kiadó*-hivatal, lev. lap beküldésének ellenében, megírja. — **Liebstein testv.** A szerencse kezét én nem vezethetem, ismeretlen nem tudhatok. Avagy meg tudnád-e nekem mondani, a jövő szerdán p. o. hány ember fog átmenni a Ferencz-József-hídon? — *Több levélről a jövő számban.*

ROVÁS.

Sz. J. rendetlen írásu levelét figyelembe nem vehetem.

JÓ SZIV.

Az országos gyermek-védő egyesület javára: Surányi Linka és Jani 4 kor.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon!

F. b.

Társ-szerkesztő: ROBOZ ANDOR.